

ZENTAI ELLENŐR.

Helyi és vidéki érdekű társadalmi és közgazdasági hetilap.

Szerkesztő és kiadóhivatal: Eötvös-utca, Szerzela (Belevági) házában. hova a lapot érdeklő közlemények, hirdetések, az előfizetési pénzek és hirdetés díjak intézendők.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 ft., félévre 2 ft., negyedévre 1 ft. — Egyes számok a szerkesztő lakásán és a kiadótulajdonos Flesch József ur vaskereskedésében, valamint Zettin József ur kereskedésében 10 kr-ért kaphatók.

Megjelenik
minden vasárnap.

Hirdetések:

Hirdetési díj egy négyszög-centiméternyi térért 4 kr. — Bélyegdíj minden egyes beiktatás után 30 kr. — Nyilttér petisoronként 10 kr.

Sajtópöröm.*

(1889. január 24-én)

Nem utolsó ajándéka a Gondviselésnek a lelkiismeret. Az ember nem lehet annyira romlott, hogy a lelkiismeretet kiolthatná. A tiszta lelkiismeret erőt, bátorságot, nyugodtságot ad az ártatlannak, míg a bűnös úgy a támadásban, mint a védelemben gyöngé, habozó, ingatag, zavart, batoratlan. Az emberismerő már a magaviseletből következtet az ártatlanságra, vagy a bűnösségre. Így következtettek az esküdtek is, és mellettem döntöttek.

Ezt a sajtópört akkor ostobaságnak tartottam, miszerint még Kohn Sámuelről sem tétéleztem föl, hogy komolyan a bíróság elé fog állítani. Azt hittem, hogy csak talmudknifet akar csinálni. És csalódtam benne. Gyöngébb elméjének bizonyult, mint magam is hittem. Pedig nem tétéleztem föl benne valami sok ész. Beleugrasztatta magát a „rokonszenves, deli fiatalember“ által. Már pedig az ugrasztás nem valami kedves mulatság. Azt is tudja mindenki, hogy csakis hetrefüles emberek ugraszthatók. Kohn Sámuel a „rokonszenves, deli fiatalember“-ben olyan ügyvédet látott, a ki érte rajtam bosszút állhat. Én hamarjában gyöngébb ügyvédet nem is tudnék megnevezni a „rokonszenves, deli fiatalember“-nél. Ő csak ott tud pört nyerni, a hol félnek tőle. Már pedig a ki fél, az legalább is gyanus. És Kohn Sámuel mégis tőle várta üdvét. Igaz, hogy a borju megcsodálja az új kaput. De hát büszke lehet-e a kapu arra, hogy egy borju megcsodálja, és a borju nem-e azért borju, mert még az új kaput is megcsodálja? Őszintén megvallom, hogy Kohn Sámuel fölül jan. 24-ke előtt más véleményem voltam, mint vagyok utána. És ez az ember volt a tanács pártjának díszszónoka, és ez az ember arrogálta magának a közbecsülést, és elvárta, hogy őt még az ellenzék is jelölje! Persze, azt gondolta: Mojsé, mach dich groisz. De plüre esett. Most már nem csak Zentán tudják, hanem a fővárosi sajtó ritkított betűkkel világgá kürtölte, hogy Kohn Sámuel hamisan tanuskodott.

Kohn Sámuelről föltétéleztem, hogy tudja, miszerint a sajtópör olyan kétélű fegyver, melylyel csak önmagát sebezheti meg, még pedig halálosan. Azért az utolsó percig azt hittem, hogy ezt a kétélű fegyvert nem fogja kezébe venni. De megtette, és meggyőződött, hogy gyermek kezébe csakugyan nem való a kés.

Annyira megvoltam győződve, miszerint Kohn Sámuel nem fog a bíróság elé állítani, hogy védelemre nem készültem, még 23-án is egész nap Szabó László ural, Zenta város országgyűlési képviselőjével, éjjeli 2/411 óráig pedig Kozics ural és Elemér fiával, valamint Szkenderovits Simon ural voltam, és csak ekkor tértem szállásomra, hogy védelem vázlatát papirosra tegyem. Reggeli 7 óráig dolgoztam, és annyi időm sem ma-

radt, hogy csak egyszer is átolvashattam volna. Ha nem így cselekszem, másképp ütött volna ki önvédelmem.

*

A sajtópör lefolyása a „Z. E.“ 5. számából ismeretes t. olvasóim előtt. Én ebben és a következő számokban csak azt fogom közölni, a mi még ismeretlen.

Ügyvédet nem vallottam, mert annyira egyszerűnek tartottam ügyemet, és annyira könnyen megcáfolhatóknak az ellenem emelt vádat, hogy ügyvéd segélye nélkül is a védelemnek sikerrel néztem elébe. De meg nem akartam vádlómnak és ügyvédjének, a „rokonszenves, deli fiatalember“ nek azt az elégteltelt nyujtani, hogy hálójukból csakis ügyvéd segélyével menekülhettem meg.

Az esküdteknél nem voltam könyörögni, mert már mint gyermek megtanultam Cicerótól, hogy a bírót nem szabad befolyásolni akarni. Azzal a tiszta öntudattal akartam a vádlottak padját elhagyni, hogy nem azért mentetem föl, mert bíráim szívét könyörgéssel könyörületre bírtam, hanem mert igazságom volt.

Vádlóm ügyvédje, a „rokonszenves, deli fiatal ember“ ellenezte, hogy okmányaim fölolvastassanak és tanuim kihallgattassanak. Okmányaim fölolvastatását és tanuim kihallgatását a btk. 263. §-a 5. pontja alapján kértem, mely azt mondja: Ha a vádlott igazolja, hogy állításának célja a közérdek, vagy jogos magánérdek megóvása vagy előmozdítása volt.

Megjegyeztem, miszerint tiszteletlenség volna részemről, ha hosszasan bizonyítani akarnám, hogy cikkemmel csakis a közérdeket akartam megóvni, előmozdítani. Az alkotmány a legszentebb közérdek melynek alapja a szabad választás. Vádlóm a választás tisztasága ellen követte el azt a tettet, melyért én őt lapomban megróttam. Mint lapszerkesztő, erre nemcsak jogosítva, de erkölcsileg kötelezve voltam. A törvényszék azonban kérelmem teljesítését megtagadta, bizonyára azért, mert a vizsgálati iratokból és betejeszített kérdő pontjaimból meggyőződött, hogy igazam van, és ezt az igazságomat fölöslegesnek találta külön okmányokkal és tanuvallomásokkal megerősíteni, úgy lévén meggyőződve, hogy az esküdtek ítélete e nélkül sem lehet rám marasztaló.

Én azonban készséggel beleegyeztem, hogy a Vuits Sándor ur által kiállított és 1888. évi dec. 10-ről keltezett bizonyítvány, mely szerint vádlóm városi képviselő, iskolaszéki tag, takarékpénztári cégjegyző és köztisztviselő álló férfi, fölolvassák mert megpillantva a dátumot, tudtam, hogy ezzel a bizonyítvánnyal adom meg nekik a halálos döfést. Ugyanis nyomban a fölolvastás után bebizonyítottam, hogy az a bizonyítvány az utolsó betűig hazugság. Mert a november 22-iki képviselő-választás után Kohn Sámuel megszűnt képviselő és így a törvény értelmében iskolaszéki tag is lenni: a december 2-án megújított takarékpénztári igazgatói vá-

lasztás utáni napon (dec. 3-án) elkeseredésében leköszönt a cégjegyzőségre, tehát a bizonyítvány kiállításakor csakugyan nem volt az, a minek állított. Közbevetőleg megjegyeztem, miszerint abban, hogy vádlóm nem lett takarékpénztári igazgatónak megválasztva, nekem is van némi részem. Vádlóm ügyvédje, a „rokonszenves deli fiatal ember“ azzal replikázott, hogy „nagy része“, mire én azzal duplikáltam, hogy „akkor büszke vagyok rá“. Minthogy állításomat cáfolni meg sem kísérelték, az esküdtek nem találták tisztességes eljárásnak a tényekkel ellenkező bizonyítvány kicsikarását és fölhasználását, meggyőződtek, mennyire nincsenek jogosítva a „köztisztviselőben álló férfi“ jelző arrogálására: ügyemet megnyertem.

A vádlóval fölolvastása után megengedtem, hogy talán „nem jogászosan“ fejeztem ki magamat, midőn azt irtam, hogy vádlóm hamisan tanuskodott. Vádlóm ügyvédje, a „rokonszenves deli fiatal ember“ rávetette magát a nádparipára és folyton azon száguldott, míg bele nem szédült. Én ugyanis megjegyeztem, miszerint a legkevésbé sem szégyenlem magamat, hogy jogászosan nem tudok írni, mert úgy tudok írni, hogy mindenki megért, már pedig nekem ez a hivatásom, míg ő olyan dologhoz ért, a mi miatt nagyon szégyelhetné magát. (T. olvasóim bizonyára megértik, hogy Rúzsára és szentháromságra célzok.)

Vádlóm ügyvédje, a „rokonszenves deli fiatal ember“ hatalmas vágást vélt rám mérni, mikor rám fogta, hogy engem gonosz indulat vezet és azt hitte, hogy rám is bizonyította azzal, hogy tiz lajstromkészítő közül egyedül a vádlót támadtam meg. Nagy önmegerőltetésembe került a homéri kacaj elnyomása, melyre az ügyetlen vádaskodás hallása készítetett, de elnyomtam az esküdtszék iránti tiszteletből, és majdnem közrepre pöndörödvé csak annyit mondtam: Persze, csakis vádlómat támadtam meg, mert a többiek nem voltak oly szemérmesek, mint vádlóm, ki a piacra állt és mellét verve minden embernek fülebe kiáltozta: Én vagyok a derék gyerek, és három hónap mulva hamistanuságot tett, hanem a többi kilenc összehuzta magát, nehogy észrevegyék és hogy csattanós legyen a replikám, fölolvastam a „Z. E.“ azt a közleményét, melyben vádlómat megdicsértem. Ez aztán bevágta vádlóm és ügyvédje, a „rokonszenves deli fiatal ember“ előtt az ajtót és győzelmemet biztosította.

A jövő számban Kozics urat mint ügyvédet mutatom be t. olvasóimnak.

Rendkívüli közgyűlés február hó 4-én.

Boromisza János 2/411 órákor megnyitván a közgyűlést, a következő beszédet intézte a képviselőkhöz: Köztudomású dolog, hogy felséges királyunk fia, Rudolf trónörökös január hó 30-án reggel 7—8 óra között meghalt. Ezt bejelenteni kötelességemnek tartottam annyival is inkább, a mennyiben egyik városi ösztöndíj ő fonságának nevét viseli. Mindenkinék érületével találkozom, midőn azt indítványozom, hogy Zenta város közön-

* L. a Z. E. f. é. 7. számát.

ségének fölséges királyunkat ért szerencsétlenség fölött mélyen érzett részvéte jegyzőkönyvbe vé tessék, hogy az a megye útján a legmagasabb helyre juttassék. — A jelen voltak föllálva hallgatták a polgármester jelentését.

Boromisza János: A január 29-iki közgyűlés részéről kiküldött bizottság megbízásában eljárva, a következő jelentést van szerencsém előterjeszteni: Mely szerint a legelőnyösebb ajánlat a magyar jelzálog-hitelbanké. Tévesen hittük, hogy a keresk. bank 5°/₁₀°-ra adja a pénzt, mert 5°/₁₀°-ot vesz. Fölvilágosításért az alispánhoz sürgönyöztünk, ki azt válaszolta, miszerint Ada 5°/₁₀°-ot fizet. — Fölvasta a jelzálog hitelbank elnökének, Széll Kálmánnak levelét; közben megérkezik az elnöknek a szerződés-tervezetet magában foglaló express levele, mely szintén fölvastatik. A jelzálog-hitelbank ötven évi törlesztésre 98 frt névérték mellett 5°/₁₀₀°-ra ad 205 ezer frtot; a törlesztés május és november 1-én eszközlendő, a félelvi törlesztési összeg 5555 frt 50 krt tesz ki; a kölcsön 50 év előtt vissza nem fizethető; ha a város két részlettel hátralékban marad, az intézet fölmondja az egész kölcsönt; az esetleg behozandó szelvény adót a város fizeti, a le nem fizetett részletre 6% fizetendő és 1% bírság; a bekebelezés és bélyegköltség a várost terheli; jelzálogot a város másnak nem ad, a város községi adóval is köteles törleszteni; tartalék-alap (Reserve-Fond) teremtendő arra az eshetőségre, hogy abból a törlesztés eszközölhető legyen, ha a közöltség nem találna rendesen befolyt; a tartalék-alapnak olyan nagynak kell lenni, a mekkora az egy évi törlesztési hányad. — Bergel Ferenc: A kölcsön olcsóságát illetőleg számadásokat tettem. 40 évi törlesztésre évenként 11,800 frt, 50 évre pedig 10,840 frt fizetendő, az évi különbözet 960 frt, tíz évi különbség 100 ezer frt, 40 év alatt 138 ezer. — Brichta: Nem igaz! — Bergel: Számításom nem csal, 50 év alatt 46,206 frttal többet kellene fizetni a keresk. banknak, mint a jelzálog-banknak; ez a különbözet, még ha közöltségből fizetjük is, mégis 6% a járásosztáskor elhatározatott, hogy a város jutalékát nem szabad elzalogosítani, tehát a banknak sem adhatunk zálogjogot. A tartalék-alap kétszeresen megterhelne a költségvetést, ha erre kényserit a pénzintézet, nem egyezem bele a kölcsönbe. Ha már az egyszerű kötelezettségnek nem tudunk megfelelni, mikép fogunk a duplának? — Boros Károly: Ebből az következik, hogy a közlakók lakolnak. — Szabó László: Ha a város rendesen nem fizet, joga van a hitelezőnek betáblázást kérni még akkor is, ha ki sincs mondva, sőt el is adhatja a város ingatlanát. De föl sem tételvezhető, hogy a város félelvenként nem lenne képes 5000 frtot fizetni. A bank kikötései sablon-szerűek, még ha ki nem kötné is, mégis betáblázhatná követelését. — Kozics: A telektörvény 88. §-a szerint joga van a hitelezőnek betáblázatni, de meg a kötvényt a kir. közjegyző állítja ki, már pedig a közjegyzői irat alapján is joga van a hitelezőnek a betáblázásra, nem hogy azonban ezt nem akarja tenni a pénzintézet, hanem még kedvezményt, 30 napi prolongációt nyújt, pedig már másnap betáblázhatná. — Bergel Ferenc: Most már egészen tisztában vagyok. A tartalék-alap bajos dolog, ez csak abból a tekintetből volna megteremtendő, ha netán a közöltség nem volna rendesen behajtható. Egy évi törlesztési összeget kellene letenni tartalék-alapul. — Dudás jegyző fölvastassa az illető passzust, mely szerint csak 11 ezer frt teendő le. — Bergel: Most már tökéletesen nyugodt vagyok, a bizottság véleményét egész terjedelmében elfogadom. Ellene voltam ugyan a kiküldetésnek, most azonban köszönetet szavazok a bizottságnak, hogy ilyen olcsó kölcsönt szerzett. — Horovitz Bertalan: Ha összehasonlítást teszünk, az első pillanatra olcsóbbnak látszik a jelzálog-bank ajánlata, mint a keresk. banké. Az évi különbözet csak 160 frt ötven év alatt körülbelül 35 ezer frt, tehát valamivel előnyösebb. De a föltételek némely pontját megváltoztatni szeretném. Pl. a bank fölmondhatja a kölcsönt, míg a város 50 év előtt nem fizetheti vissza, míg a keresk. banknál igen. Azon föltétel mellett, hogy a város visszafizethesse a kölcsönt akkor, mikor teheti, én is elfogadom a javaslatot. — Polgármester: A saját papírával. — Horovitz: Igen, saját papírával, de készpénzben is. — Szabó László: Megbeszéltek az igazgatóval a dolgot, ki oda nyilatkozott, hogy készpénzben nem. — Horovitz fölvastatni kéri a keresk. bank ajánlatának erre vonatkozó pontját, mely szerint Szabónak van igaza. — Horovitz: Most már látom. Ha a jelzálog-bank bármely időben elfogadná a visszafizetést, elfogadnám ajánlatát. Terhes az a föltétel is, hogy elsőbbségi zálogjogot adjunk, mert így máshonnan nem vehetünk föl pénzt. A tartalék-alap is terhes, mert közöltségre vezet. Elismerem, hogy előnyösebb a jelzálogbank ajánlata, mint a keresk. banké. Tanulmányozására három tagu bizottság kiküldését indítványozom. — Boros Károly: Ne kerit-

sünk olyan nagy feneket a dolognak, még a haló földünkben is átkozni fognak, vessük ki forint után, hogy utódaink ne fizessenek. Jöhet a város olyan viszonyok közé, hogy 10 frtért sem kell egy hold föld és a buza ára nem lesz 7 frt. Hivassék föl a lakosság nyilatkozatra, akarja-e a kölcsönt vagy pedig a közöltséget? Minden anyától szülött képviselő jól gondolja meg a dolgot. — Deutsch Farkas: Fölvasták az igazgató levelét és hallottuk, hogy a jelzálog-bank 40 és 50 évre hajlandó kölcsönt adni. Bergel ur rozslu számított, mert az évi 760 frt különbözet 40 év alatt 42 ezer frtot tesz ki. Én is ragaszkodom ahhoz, hogy a jelzálogbanktól vegyünk kölcsönt, de csak 40 évre. — Brichta: 50 évre olcsóbb. — Kozics: Bárminő jeles ember is valaki, de ha pénzintézet élén áll, tekintélynek felhozni nehéz, mert hát a város elnyére és saját intézete hátrányára nem járhat el. Széll Kálmán pénzügy miniszter volt és elsőrendű kapacitás, szép tervei vannak, a községek akar segíteni, maga ajánlotta az 50 éves kölcsönt, azon túl a hitelezők a maguk érdekében nem terjeszkedhetnek. Egész őszinteséggel ajánlotta az 50 éves kölcsönt. Azt is mondtuk, hogy négy év alatt szeretnők visszafizetni, mégis az 50 évet ajánlotta. Általános elvből és jóakaró tanácsából elfogadásra ajánlom a javaslatot. — Polgármester: Voltak városok, melyek a kamatok mellett a tőkét is megfizették. Ott mennek előre, hol kamattal kölcsönt is visszafizetik. Az egyesre hátrányos a hosszú kölcsön, községre előnyös. — Deutsch Farkas: A számvevő volna hivatkozva kiszámítani, melyik előnyösebb, a 40 vagy az 50 évi kölcsön. — Horovitz Lipót: Számításommal körülbelül oda jutottam, a hova Bergel ur jutott. A jelzálogbank kölcsöne 10 krral olcsóbb, mint a keresk. banké. Ezen fölül a kereskedelmi bank 97 frt, a jelzálogbank pedig 98 frtjával váltja be a részvényt, ez az 1 frt különbözet évenként kitesz 200 frtot, 40 év alatt 60 ezer, 50 év alatt 85 ezer frttal olcsóbb a jelzálogbank pénze. De a jelzálogbank ezt az 1%-ot lefogja, tehát elvesztjük az 1%-ot, azonban még ebben az esetben is 50 év alatt 76—80 ezer frt megtakarítással jár. Ajánlom, hogy a jelzálogbanktól 206 ezer frtot vegyünk föl, de csak 40 évre. — Deutsch Farkas: Kérdem a számvevő urat, vajjon összehasonlította-e, melyik az olcsóbb, a 40 vagy az 50 évi? — Bergel Ferenc: A bizottság azért küldetett ki, hogy olcsó pénzt szerezzen. Évről-évre kiszámítottam, 40 évre 472 ezer, 50 évre 540 ezer frt, tiszta haszon 70,800 frt, még az 1% leszámításával is előnyösebb a jelzálogbank ajánlata, mint a keresk. banké. — Braun Soma: Bergel ur egyiknél 50 évet, a másiknál pedig 40 évet vett föl számítása alapjául, mindkettőnél ugyanegy időt kellett volna fölvennie, a 2000 frtot pedig centre kivetni. — Deutsch Adolf: Tévedett Bergel ur. — Polgármester: A tanács azt javasolja, hogy a kölcsön ötven évi törlesztésre vé tessék föl. Minthogy azonban költségek is lesznek, a marhajáró készítése is, mely belekerül 2000 frtba, a várost terheli, miután erre a vállalkozó a szerződés megkötése után nem kötelezhető, ne 200, hanem 220 ezer frt kölcsön vétessék föl. — A javaslat egyhangulag elfogadtatván, a szerződés megkötésével és a pénz föl vételével a polgármester, Szabó László és Kozics István bizattak meg. Ezzel a közgyűlés ¼1 óra- kor berekesztetett.

Különfélék.

— A „Zentai Ellenőr“ szerkesztő- és kiadóhivatala Eötvös-utca Szeresia- (Belevági)- féle házban balról a folyosón **első** ajtó létezik. Közlemények a legközelebbi számba legkésőbb **péntek d. e. 11 óráig** fogadtatnak el, melyek t. Flesch József ur vaskereskedésében is átadhatók. A szerkesztő hivatalos órái d. e. 10—12-ig, d. u. 3—5-ig. Ezen idő alatt szívesen fogad mindenkit.

— A király köszönete. A hivatalos lap február hó 6-iki száma közzéteszi a királynak következő tartalmu manifestumát:

„Népeimhez!“

A legsúlyosabb csapás, mely atyai szívemet érthette, drága egyetlen fiának pótolhatatlan elvesztése, Engem, Házammal és hű népeimmel a legmélyebb gyászba borított.

Bensőmben megrendülve, alázatossággal hajlok meg az Isteni gondviselés ki nem fürkészhető határozata előtt s népeimmel a Mindenhatónak könyörgök: adjon erőt, hogy uralkodói kötelmeimnek lelkiismeretes teljesítésében ne lankadjak, hanem követve ugyanazt az irányt, melynek változatlan megtartása ezentul is a jövőre biztosítva van, a köző s a béke áldásainak megőrzésére irányzott

folytonos törekvésben bátran bizalomteljesen kitartsak.

Vigaszt nyújtott azon tudat, hogy a legkésőbb lelki fájdalom e napjaiban népeimnek mindenkor tapasztalt szívélyes részvéte környez s hogy minden oldalról, minden körből, közelből és távolból, városból és faluról, e részvétnék oly sokféle és olyannyira megható nyilatkozásait veszem.

Benső elismeréssel érzem, hogy a kölcsönös szeretet és hűségnek az a köteléke, mely Engemet és Házamat Monarchiám minden népével összeköt, a megpróbáltatás ily nehéz óráiban csak még inkább megerősödik és megszilárdul, s azért szükségét érzem annak, hogy részemről s a Császárné és Királyné forrón szeretett Hítvesem részéről, valamint mélyen sujtott menyem nevében is a gyászunkon való szeretetteljes részvétnék mindezen nyilvánulásait szívem mélyéből megköszönjem.

E mélyen érzett köszönettel hű népeimmel egyetemben fohászokodom az Isten kegyelmes segedelmeért a további együttműködéshez egyesült erővel a haza üdvére.

Kelt Bécsben, 1889. évi febr. hó 5-én.

Ferencz József, s. k.

— Szabó László ur, Zenta város országyűlési képviselője, nem mint mult számunkban irtuk, ma egyhete, hanem f. hó 14-én utazott Bpestre, miután a véderőtörvényjavaslat részletes tárgyalásának megkezdése e napra halasztott.

— F. hó 9-én tartatott meg a róm. kath. templomban Rudolf trónörökösért a gyászistentisztelet, főt. Appel Ede plebánus urnak segédkeztek Rác és Holczinger káplán, Benelek és Virág hitoktató urak. A templomot Wéber Károly butorkereskedő ur díszítette, a kántortéendőket pedig Szigethy István ur végezte. A templom zsufolóság telve volt közönséggel.

A bács-bodrogh megyei h. é. v. as ut építési fővállalata jövő szombatban a nagyvendéglő dísz- és üvegtermeiben olyan zártkörű táncvigalmat rendez, a minőt Zenta még nem látott. A termék díszítésével a rendezőség Wéber Károly butorkereskedőt bízta meg, ki a szükségesek bevásárlása végett a fővárosba utazott.

— Botrány Rudolf trónörökös gyászmisén. F. hó 9-én a róm. kath. templomban Rudolf trónörökös emlékére tartott gyászmisén kisebb botrányoknak voltunk szemtanui. Ugyanis az első padokat fönttartották az urak részére, a hová is merészkedett néhány tisztességes nő beülni. Uccu, nekik az Andrások s kergették őket kifelé, s a kik talán vonakodtak engedelmessé, majdnem kihúzták. Így történt egy tisztességes uri nővel is. De mindjárt utána egy épen nem tisztességesebb uri nőnek utat és ugyanott helyet csináltak az Andrások. Hja, mert rőndnek muszáj lönyni. Ugyanez alkalommal meg a t. járásbíró ur támadta meg főnhangon, a legdurvább modorban s kergette ki a padból egyik alattvaló közegét, mert ez be merészelt ülni azon padba, a hova ő, s adatott helyet egy épen nem különb egyének. Legalább ilyenkor legyőzhető epés mérgét a járásbíró ur, hogy az ájtatos hívőket ne botránkoztassa.

— Borzasztó szerencsétlenség fenyegette Zenta városát f. hó 13-án éjjel. A városháza egyik helyiségében nagy mennyiségű tüzelő 2,12 rakor meggyuladt, és kevésbe mult, hogy a városházát el nem hamvasztotta. Kiszámíthatatlan kár érte volna a várost, ha a tüzet el nem nyomhatják, mert a városházi és járásbírósi irattárak elégték volna. A tüzoltók ember fölötti munkát végeztek. És ezt a nagy veszedelmet a könnyelműség okozta. — F. hó 11-én a Zentavidéki takarékpénztár forgott veszedelemben, 7-én pedig a posta, a mikor is Buza asztalosmester ur istállója égett le és a többi között drága halottas kocsija megsemmisült.

— Miért építik a vasutat a klinker-uthoz? Mert a város szörnye így akarta. És miért akarta? Hogy be ne bizonyulhasson, hogy a várossal 100 ezer frtot dobott ki. A vasut miatt a klinker nem lévén használható, a szörny mossa kezét.

— Verhovay Gyula „Az álarc korszaka“ című munkájában igen szépen emlékezik meg Szabó László urról, Zenta város orsz. képviselőjéről. A munka igen kapós. Bennünket már a **harmadik** ezer egy ingyepéldányával tisztelt meg a szerző ur.

— Még a főjegyző urnak is akadt protektora. Ugyanis bennünket valaki arra kért föl, hogy emberbaráti szeretetből ne csipkedjük a főjegyző urat. De mi oda nyilatkoztunk, hogy kivánságát nem teljesíthetjük, mert állására

kellő képzettség hiányában képtelen, rossz indulata miatt méltatlan, és azt ígértük, hogy még a vas-tagabb végével is jönni fogunk.

— A nagyzás hőbortja. Rezsnyi ur rendőrfőkapitánynak írja magát alá. Mi úgy tudjuk, hogy csak rendőrfőkapitánynak neveztetett ki. Jól tenné, ha kineveztetésének okmányát elolvasná és az őt meg nem illető címet nem bitorolná.

— Eljegyzés. Schosberger József almási kereskedő f. hó 11-én tartotta eljegyzését Steiner Szidónia kisasszonnyal, Steiner Jakab ur kedves leányával.

— A zentai vidéki takarékpénztár f. hó 10-én megtartott közgyűlése Mátéhazi Matkovics Lajos urat választotta meg elnöknek.

— Beküldetett. A „Zentai Ellenőr“ 7-ik számában megjelent egy Nicki János ur által kibocsájtott „fölvívás“ arra nézve, hogy azon helyen, vagy legalább annak közelében, hol a főszegek trónörökös meghalt, egy Rudolf-kápolna emeltesse. A fölvívás helye értelme az volna, hogy mi, magyarországiak adakozzunk egy Ausztria területén emelendő kápolnára. Nem is csudálkozom, hogy ezen eszme épen Nickl urtól ered, a ki mint igazi magyar hazafi, és mint a zentai m. kir. posta- és távirata főnöke, érdemesnek nem tartotta az igazgatása alatt álló posta- és távirata hivatalnál egy gyászlobogót kitűzni. Igen helyesen válaszolt a „Szegedi Híradó“ szerkesztője a beküldött fölvívásra, u. i. „A beküldött fölvívást tisztelettel félretettük. Mert véleményünk, hogy egy Ausztria területén emelendő emlékkápolna fölléltatása iránt való kezdeményezés nem Magyarországi közönségét illeti, stb.“ Ha a tisztelt főnök ur egy fölvívást bocsájtott volna ki, melyben Zenta város közönségét fölkéri, „hogy adakozzanak egy csekély összeget egy, a zentai m. kir. posta- és távirata épületén kitűzendő gyászlobogóra, mert a fönti hivatal olyan szegény, hogy egy gyászlobogóra sem telik“, úgy bizonyosan nagyobb hazafinak tartották volna, s akkor láthatta volna, hogy jelszava „Concordia parvae res crescunt“ beteljesedett (Mi a magunk részéről legalkalmasabban tartjuk a kérdést megoldottnak, ha a trónörökös nevére jótékony intézmény létesítetik. Pl. a főorvos és főjegyző urak által fölvetett eszme, a szegények háza létesítetik. Szerk.)

— Beküldetett. A „Zentai izr. nőegylet“ f. hó 9-én megtartott táncestélye karneval diadalait gazdagította. Diszes közönséggel telt meg a nagyvendéglő díszterme, hogy a kellemes az üdvössel egyesítve mulassanak. A jó kedv szinte sugárzott az arckörből s csakhamar táncra kerekedett a jelen voltak öregje-ijja. Fél kilenctől éjfélig kitartóan táncoltunk, ekkor egy kis órát a pihenésnek, de inkább Bachus Istennek szenteltünk. A jó kedv csak edződött ez alatt, úgy hogy feleltünk ott bűt, bajt, fájdalmat és csalódást. Dr. Freund Sándor ur poharát emelte az egyet érdemekben gazdag elnöknőjére, szép szavakkal jelezve, miszerint az estély sikere első sorban az elnöknőt dicséri. Eme köszöntőjében nemcsak a saját, hanem az összes jelenlévők véleményét tolmácsolta, s így mindenki lelkesedve fogadta a szónok szavait s szívesen üríté poharát Kohn Mórné urnő egészségére. Az egyet alelnöknőjét és pénztárosnőjét is méltán megilleti a dicséret, mert az együttes működés produkálta a fényes eredményt. A rendezőség szívesen nyújtott segédkezt a jótékonyág szeretetre méltó bajnokainak, s leginkább tüntette ki magát a jelen volt táncolni szerető hölgyek arányos mulattatása által. Csakhamar elmúlt a szünóra, munkához siettünk, új erővel. Előzőleg a térfiak hosszadalmasan legettették szeméiket a szép hölgykoszorún, tanakodva, vajjon ki érdemelne meg az „estély királynője“ nevet. A megállapodás megtörtént s a tény találkoztott a véletlenel, a mennyiben az fogadtatott el „királynőnek“, ki e nevet különben is állandóan viseli. De meg is érdemlé a kitüntetést, mert pártatlan csinosága mellett, kellemes modora és szellemes társalgása által, csakhamar megnyerte az összes jelenlévők rokonszenvét; s így rútt méltánytalanság volna, ha eme tényről e helyütt is meg nem emlékeznénk. Leánytársai pedig méltó környezetet képeztek számára, mert el sem tudnánk képzelni királynőt, kinek külön udvarhölgyei lennének, mint minőknek a jelen volt kisasszonyok beillettek. Az estély anyagilag 150 frt tiszta hasznos produkált, mi részben a szíves adakozóknak köszönhető, mint hogy többen, kik nem jelenhettek meg, anyagilag emelték az est sikerét. A meglepően szép hölgykoszorúból következőket említjük föl: Braun Regina, Braun Riza, Berényi Gizella, Bergel Jozefa, Brichta Irénke, Ebendiener Anna, Fischer Berta, Fischer Hermin (Ada) Kohn Berta, Pollák Jenny, Pollák René, Roth Juliska (Martonos), Sziklasy Polixene kisasszonyok; Ádám Zsigmondné, Braun Jakabné, Braun Vilmosné, Braun Janka, Brichta Mórné, Bruckner Jakabné, Bergel Adolfné, Brichta Jakabné, Bergel Lajosné, Bergel

Mórné, Bergel Ferenzné, Breszlauer Mórné, Deutsch Adolfné, Deutsch Farkasné, Freund Ernesztine, Ehrendiener Samuné, dr. Freund Sándorné, dr. Flesch Miksáné, Flesch Józsefné, Fischer Dávidné, Fischer Miksáné, Fischer Sándorné, (Ada), dr. Glücksthal Adolfné, Glücksthal Jozefa, Jakobovits Árminné, Guszman Ignácné, Hegyi Lajosné, Hirschenhauser Dávidné, Hirschenhauser Hermanné, Hirschl Samuné (Csóka), özv. Grünhutné, Kohn Mórné, Kohn Ida, ifj. Kohn Ignácné, Klein Sándorné, Krausz Farkasné, Kráhl Mórné, Kráhl Lajosné (Ó Kanizsa), Mutsy Menyhértné, özv. Pollákné, Pollák Henrikné, Szeghegyiné (Ó-Kanizsa), Szalai Jakabné, Schwarc Sándorné, Zentai Jánosné stb. urnők. Az est jövedelmét következők voltak szívesek fölfűzetésekkal gyarapítani: Jankovics József, Schwab Károly, Schwarc Jakab urak 4—1 frt. Deutsch Illés, Flesch József, Mutsy Menyhért 3—3 frt. Szabó Gyula ur 2 frt 50 kr. Bergel Antal, Deutsch Lajos, Hadzsits József, Boromiszta János, Frankl Henrik, Homay János, Farchy Sámuel, özv. Guttman Rudolfné, özv. Déry Manóné, Fried Ferencz, Kohn Mór, Kohn Sámuel, Matkovits József, Rothman Sándor egyenként 2 frt. Hirschl Samu 1 frt 50 kr. Braun Vilmos, Braun Jakabné, Deutsch Farkas, Berkóci Izsó, dr. Gelbman Mór, Hegyi Lajos, Flesch Ignác, Hacker Béla, Kohn László, Lukacsevics István, dr. Glücksthal Adolf, Györgyovánszky György, Brichta Miksa, Huszagh Nándor, Hirschenhauser Manó, Hirschenhauser Hermanné, Klein Lipót, Roser József, Stark Sándor, dr. Flesch Miksa, Grünwald Ignác, Jakobovits Ármín, Kráhl Lajos, Krausz Farkas, dr. Lendvay Mór, Lukacsevics Ignác, Nobel Károly, Berger Józsefné, Flesch Dávidné, Schwarc Sándor, Randl Zsigmond, Weber Károly, ifj. Kohn Ignác, dr. Freund Sándor, Hahn N., Walach N., Kondl N., Hirschenhauser József egyenként 1 frt. Pollák Henrik, Fischer Miksa, Frank József, Bergel Ferenc, Fischer Dávid, Fischer Sándor, Brichta Mór, Ormos Kálmán 50—50 kr. Löwinger N., Deutsch Salamon 40—40 kr. Özv. Brichta Jakabné, Neumann Henrik 20—20 kr. Eme összegeket, az elnökség megbízásából, köszönettel nyugtatjuk.

— *A zentai takarékpénztár ma egyhete tartotta meg saját helyiségében 21-ik rendes évi közgyűlést, melyen a részvényesek tömegesen vettek részt az intézet 1888. évi mérlege 16,214 frt 56 kr tiszta nyereséggel zárul, mely összegből 10 frt fizetetik osztalékkul, ezenkívül a tartalékalap gyarapítására és nyugdíjalapra, valamint jótékonycélokra 1675 frt 68 kr fordítatik. Az intézet alaptőkéje 120,000 frt, a tartalékalap 60,000 frt, a betét 495,474 frt 20 kr, a váltó tárcza 536,351 frt 50 kr, a kölcsönkötvények állaga 109,360 frt 50 kr, az ingatlan birtok 52,307 forint 18 kr, a visszleszámitolás 103,195 frt, az értékpapír-birtok 14,400 forint. A részvényesek az igazgató-elnöki és fölügyelő-bizottsági jelentéseket tudomásul vették, a zárszámadásokat elfogadták és a fölmentvényt a tisztviselők részére megadták. Némi alapszabálymódosítások után a fölügyelő-bizottságba: S z e k f ü György, Czehe Győző, Deutsch Lajos és Vuits János, a választmányba: Appel Ede, Zettin József, Nikolics Milos, Jedlicska István és Vas József bevalasztattak.

— *A szerb olvasókör által folyó évi január hó 26-án megtartott jótékonycélu táncvigalomra fölfűzettek: Grferer Miklós 10 forint, Schambach Emil, özv. Mihálovicsné 3—3 frtot, Szárics Bertalan, Lichtenstein Ferenc, Pesti Iliász Lajos 2—2 frt, Hadzsits József, Hirschenhauser Manó, Jankovich József 1.40—1.40, Rezsnyi Kálmán 1 frt 20 kr, Deutsch Lajos, Frid Ferenc, Szlavity Tavaszi, özv. Deriné, Nikolics Milos, Lukacsevics István Deak Lukács 1—1 forint, Mucsy Menyhért, Klein Sándor 80—80 krt. Petkovics Mihajlov, Belyánszky György 60—60 krt, Branovácski Dániel, Dezsán Kálmán, Fischer Miksa, Matkovics József 50—50 krt Branovácsky Csedo, dr. Malcssevics, Weber Károly, Stark Sándor, Flesch Ignác, Dudás István, Huszagh Nándor, Kohn László, Ormos Kálmán, Hirschenhauser József, Kovács aljb., Mészáros gymn. t., Gesztessy aljb., Ifkovics Márk, Rác Pal 40—40 krt, ifj. Balogh 20 krt. Fogadják áldozatkészségükért legmelegebb köszönetünket. A rendező-bizottság.

— Vajjon korlátolttság vagy gonosz indulat kifolyása-e az a bizonyítvány, melyet Vuits közg. tanácsnok ur 1888. évi december 10-én kiállított? Akár egyiknek, akár másiknak, de az igazságot arcul csapta. Szomorú állapot, hogy Zentán még ilyesmi is megtörténhetik. Az ilyen tett a büntető törvénybe ütközik.

— Hátul tolnak, elől nem eresztene, mondja a járásbíró ur. Visszavonta áthelyeztetése iránti kérvényét, mert nem sikerült az aláírás, melynek azt kellett volna bizonyítani, hogy Isten csak jövedvében teremt olyan járásbíró, mint a milyen ő.

* A csillaggal jelzett közlemények mult számunkból tárgyhalmaz miatt maradtak ki. Szerk.

— Ujítás a szerkesztőségénél. E lapok szerkesztője levélszekrényt szerzett, hogy azok, kik olyankor találják keresni, mikor nincs otthon, betehessék közlendőjüket. Különös véletlen, hogy leghívebb emberének, megboldogult Bózsó Jánosnak tette az első szolgálatot.

— A hitelszövetkezet ma d. u. 2 órakor tartja saját helyiségében évi rendes közgyűlést. A hitelszövetkezet, mint ilyen, a mult év végén megszűnt és f. é. január 1-től mint „Takarék- és Hitel-Részvénytársaság“ folytatja működését.

— Ó-Kanizsán f. hó 4-én Szárnyasi Lujza, Mihályi Sándor főjegyző anyosa előbb megmérgezte magát, utóbb a város kútjába ugrott és megfuladt.

— Póttudósítás a nőegyleti bálról. Minden változhatik a világon, csak az én hagyományos kötekedő természetem nem s ebben a kérdésben is elmondom véleményemet, ha mindjárt betörök is a fejem érte. Azt bevallom, hogy kedélyes bál volt, no meg jól is mulattunk. De nem hallgatom el a bálnak két sötét pontját sem. Az egyiket a sárga száju rendezők idézték elő éktelen lármájukkal, midőn a terem közepén csoportosulva tüntettek a 4. § ellen, már t. i. a táncrend 4. § a ellen. Az a láрма és ordítás helyén lehetett egy kurtakoremban, de nem való egy táncterembe, hol nők és disztigvált közönség van jelen, kikkel szemben végre is más modorral tartozunk, mint a csaplárosnak. A másik sötét pontja a bálnak az a tartózkodás volt, melyet keresztény felebarátaink részéről tapasztaltunk. Igaz, hogy most nincs követválasztás, a mikor a pártnak nincs szükségük a zsidóra. Hanem ezuttal tulajdonképen nem is a zsidókról volt szó, hanem talán inkább a nőegyletről, mely két évtizeden át működik áldásosan a városban. Ez a csöndes kis testület évenként 800 frtot ad ki jótékony célokra, ruház évenként 15 szegény iskolás gyermeket s ezek közt hat keresztényt látott el a mult évben is. Aztán meg föntart a kórházban két ágyat, mely valláskülönség nélkül befogad minden szerencsétlent. A béke, az igazság, az egyetértés és jó indulatok Krisztusban lelik alapjukat. Miért tehát ez a tüntető távollét tisztelt keresztény felebarátok? C o n z e k v e n c i a: A fiatal rendezőknek szörnyen jól áll a szerénység, a mire nézvést ha otthon nem nyertek kellő oktatást, vegyék el azt tőlünk s okuljanak rajta! A nőegylet folytassa tovább áldásos munkáját a maga körében, szokott szerénységével. A zsidók pedig okuljanak a leckén s maradjanak maguk közt. Ne tartsák olyan szörnyű nagy megtiszteltetésnek a fraternizálást azokkal, kik csak céljaikra használják föl, a veit szolgálat után pedig kerülük őket. Mulassanak maguk közt s tanulják meg magukat érvényesíteni. Ott a példa a szerb intelligencia s népben. Azok nem meghunyászkodók, hanem követelők, mert összetartók. Ok nem törődnek mással, csak önmagukkal. A jótékony-ságot is csak a maguk körében gyakorolják, de azért jobban érvényesítik magukat, mint a zsidók. Azokat respektálják s fölkeresik, emezeket fölhasználják s ott hagyják. Önállóság és összetartás legyen a jelszó!

— Zugirász nótárius. A szomszéd tiszta-szent-miklósiakat Muzslai Lipót helyettes jegyző boldogítja csintalan pennájával, melyre valahára rámaszott a török-kanizsai kir. járásbíró, sértő kifejezések és zugirászat miatt vádat emelven ellene a török-kanizsai főszolgabíróval. Az atyafinak második szokásává vált mindenbe beleütni az orrát, csinál az miudentéle irka-firkát, igénykeresetet, előterjesztést, no meg a mi előadja magát; szóval, a nótárius ur ügyvédi irodát tart s boldogítja a falut. Reméljük, hogy a török-kanizsai főszolgabíró ur az 5452/888. tk sz. végzés következtében majd megfogja cincogtatni nótárius uramat, ki szörnyen sokat megenged magának.

— A török-becsei nőegyleti bál az országos gyászra való tekintetből elhalasztatván, folyó hó 24-én fog megtartatni. A bál sorsjátékkal van egybekötve s előreláthatólag szép jövedelmet fog eredményezni a nemes célra. A rendezőség élén Tallián főszolgabíró áll.

— Táncmulatságok a vidéken. Moholon az ottani önkéntes tüzoltó-egylet f. hó 23-án sorsolással egybekötött, Adán pedig 24-én az ottani dalkör hangversenyyel egybekötött zártkörű táncmulatságokat rendeznek.

— Heszler és társai zentai henger-malma a vámörési díjtételeket következőleg alább szállította, u. m.: I. a parasztörles, vagy darálásnál azelőtt volt a vám 100 kilótól 10 kiló, most csak 8 kiló. II. Szitára vagy pitler azelőtt volt 100 kilótól 11 kiló vám, most csak 9 kiló. III. Hengeren való örlésnél, 1. 2. 3. 4. listre azelőtt volt 100 kilótól 12 kiló vám, most csak 10 kiló.

— Az ó- és törökkanizsai takarékpénztár mult évi zárszámadása szerint az

osztalék 7 frt, az ó-kanizsai róm. kath. szegénysorsu iskolás gyermekeknek 40, a gör. kel. és móz-s vallásúaknak 20—20, a török-kanizsaiak és martonosiaknak iskolai célokra 30—30, az ó-kanizsai kórháznak és a mózes vallásu nőegyletnek 25—25, a kaszinó, iparos olvasókörnek gazdasági olvasóegyletnek és Eötvös alapnak 10—10 frtot juttatott. Az évi re des közgyűlés f. hó 19-én d. n. 2 órakor az intézet saját helyiségében Ó Kanizsán tartatik meg.

— **S z e d e r f a m a g v e t é s.** Fölkérjük ezennel mindazon községek, valamint mindazon magán birtokosokat, kik még az idei tavasz folyamán szederfamagot vetni óhajtanak, sziveskedjenek szederfamagért közvetlenül a szegszárdi országos selyemtenyészési fölügyelőséghez fordulni, ki is a kívánt magot a legnagyobb készséggel fogja teljesen ingyen megküldeni — Megjegyeztetik, hogy egy liter szederfamag vetéshez mintegy 100 □ méternyi kerti föld igényeltetik s ez, a mint az idő enged 80 centiméter mélyen azonnal megforgatandó. — Tekintettel arra, hogy a selyemtenyészés az országban a legutóbbi nyolc év alatt oly örvendetes lendületet nyert, miszerint Baranya-, Bács-Bodrogh-, Krassó-Szörény-, Temes-, Tolna- és Torontálvarmegyében a gubótermés 2507 kilóról mult évben 703,488 kilóra emelkedett és sikerült ezáltal a selyemtenyészéssel foglalkozóknak, kik népünk legszegényebb osztályához tartoznak, ép az aratás ideje előtt, tehát oly időben, a midőn a keresetre leginkább reá szorulnak, 981 267 forintnyi keresetet nyujtani; egész bizalommal vélünk fordulhatni a közönséghez azon meleg kérelemmel, miszerint minél számosabban karolják föl a selyemtenyészést azáltal, hogy a szederfaállományt mentő nagyobb mérvben gyarapítsák, miután az ipar meghonosíthatásának egyedüli és fő kellekét a szederfa képezi.

— Ifj. Kozics István műépítész vállalkozik épülettervek készítésére és földmérések eszközésére.

— **E l a p o k** szerkesztőjének apr. elsejére két kisebb vagy egy nagyobb szobára lesz szüksége, bútor nélkül. A kiknek ilyen kiadó lakásuk van, sziveskedjenek bennünket értesíteni.

— Ifkovic Márk vendéglői helyiségét a berendezéssel együtt haszonbérbe adni szándékozik. Az utcai rész áll 5 szobából, konyhából, az udvari rész egy szobából, konyhából. Van istálló, jégverem. Szent-György-napra kivethető.

— **E r d é l y i** Lukácsnak szabadkai-utca 503. sz. a. házában két utcai és egy udvari szoba minden szükséges mellékkel kiadó. Egy ajtóval az egész lakás elzárható.

— **P i v o v á r c z y k** János (kigyó-utca 148. sz. a.) elvállal kép és tükör-ráma aranyozást, képtisztítást, cimer-festést és mázoló (Anstreicher) munkákat a legjutányosabb árak mellett. A különböző faszínek a családásig képes utánozni.

— **S z a b ó** István id.-nek a Széchenyitér (ló-piac) és a Báthory-utca végén fekvő házában levő (a Magó-féle) vendéglő sz.-György-naptól haszonbérbe kiadó.

— **G o l d s t e i n** Józsefnek Eugen-utca 1217. sz. (a gőzmalom szomszédságában) házában nagyobb s kisebb lakások és üzleti helyiségek sz.-György napra kiadók.

S z i n h á z.

Febr. 9-én játszották a „Királyfogás“-t. Radzivil volt Viola, kit egy kettőseért Némethy Gizellával megtapsoltak, Tukorai mint Marx kitünő volt, Koepk volt Asztalos, kinek együttes dalát Némethy Gizellával, Kárpáti Katicával, Szerdahelyivel, Berényi Gizellával és Vágóval a II. fölvonásban megújráztatták. Fjóra volt Némethy Gizella, mondanunk sem kell, hogy a taposk oroszlánrészét ő aratta, nekünk leginkább az tetszik, hogy mindig jó kedvvel játszik. Almanzor volt Bátor, Lola: Kárpáti Katica, Don Bernardó: Szerdahelyi, kinek III. fölvonásbeli kuplóját négyszer megismételtették, Amadil volt Berényi Gizella, ki bevált még amandának is, csak az a kár, hogy hangja az énekhez nincs. A II. fölvonásbeli lengyel himnus olyan jól sikerült, a mint eddig együttes sohasem. A zongorán nagyon észre lehetett venni, hogy áhitozza a hangolást.

Ma egy hete adták: „Dobó Katicá“-t a cimszerepben Némethy Gizellával, ki nevetett akkor, midőn a helyzet tiltja, szerepét sem tudta, mint máskor, gixert is követett el, midőn azt mondta: „Megtöltja, hogy ne szeressük hazánkat“, a II. fölvonásban lámpák elé hívták, Bátor mint Dobó igen szép alak volt, jól is játszott, Homonnai volt Horváth, Balassa volt Szerdahelyi, Fegyvernök: Tukorai, mindhárom jól játszottak. Az együttesek gyöngék voltak, szerepüket majdnem kivétel nélkül gyöngén tudták. Mint magyar színészeknek, legfőbb ambíciójuknak kellene lenni,

hogy magyar darabok szövegét hibátlanul tanulják be.

Febr. 11-én „A titkos esők“-ot adták. Morangis volt Asztalos ki hatalmas hangjával a II. fölvonásban és a III. ötöseben tapsot aratott; jó volt Kárpáti Katica mint Vikont III. fölvonásbeli szőlőjáért erősen megtapsolták, Szerdahelyi mint Thorigny III. fölvonásbeli kupléival, különösen a véderőjavaslatra vonatkozóval zajos tetszést aratott, négyszer megújráztatták, a nix dajes félelivel pedig frenetikus tapssal jutalmazták, Némethy Gizella mint Lolott diszes volt, jó kedvvel játszott, minden fölvonásban megtapsolták, Berényi Gizella mint hercegnőnek III. fölvonásbeli jelenete igen sikerült, szőlőja ross volt, jól játszott Vágó mint kocsigyaros, Kövessy mint polgármester, Viola mint Tankréd, Polgár Fanni mint varró-leány, Timárné mint marquissné a II. fölvonásban két ízben is tapsot aratott.

Február 13-án adták „A v a s e m b e r“-t, a cimszerepben az igazgatóval, és mint ilyen, teljesen meg is felelt várakozásunknak, Anna volt Kövessy, ki nagy hatást idézett elé, midőn ferje és fia között választott, Andor volt Bátor, ki igen jól játszott, csak leleketvétele kellemetlen, jó volt Kövessy mint báró, Polgár Fanni mint Edith kitünő, az I. és III. fölvonásban erősen megtapsolták, mint tragika I. r. színpadon is megállni helyet; Tukorai a ripók Várhelyit teljes sikerrel adta, megfelelt szerepének Vágó is mint Bráz. Kár, hogy kevesen voltak. Ilyen darab és játék tele házat érdemel.

Csütörtökön a társulat legrokonszenvesebb tagja, Némethy Gizella jutalmára a „C s ó k o n s z e r z e t t v ö l e g é n y“-t játszották. Az ünneplenek az első fölvonás elején szép csokrot nyujtottak a színpadra. Azt hisszük, nem csupán virágokból állott. — Vágó mint Csontai, Asztalos, Timárné és az igazgató, mint kóbor színészek, Tukorai mint Irmagi, Kövessy mint orvos és Polgár Fanni mint Olga jók voltak. Meg is kapták a jól kiérdemelt tapsokat. Némethy Gizella remekül játszott, minden jelenetében megtapsolták, csak a hadarásig gyorsan beszélt. A jutalomvevény, pedig bőségesen rászolgált a dús jutalomra. Nagyon megérdemelte a tele házat és alig volt félig; csakis a földszint volt erősen képviselve.

Tegnap a „Rip Van Vinklő“-t adták, ma játszani fogják „A z e l a d ó l e á n y“-t.

I r o d a l o m.

Megjelent Verhovay Gyula „Az álarc korszaka“ című műve. Igen kapós. Nem csoda. Kezeinkhez Matkovics ur szíveségéből a második ezer egy példány került. Mi sem tudtuk addig letenni, míg el nem olvastuk. Megdöbbentő munka. Ránk a legnagyobb hatást gyakorolta az első és utolsó fejezet, „A betű öl“ és az „Országházi nihil“. Ára 1 frt 20 kr. A legjobb lélekkel ajánljuk megvételét és elolvasását. — „Az álarc korszaka“ című munkának folytatása, kiegészítése és befejezése gyanánt második könyv is fog napvilágot látni. „Az ország urai“ lesz a címe az új könyvnek. E munka számos, még eddig nem ismert adatokban gazdagon és még érdekfeszítőbb tartalommal jelen meg. Fejezeteinek címei a következők: A Thaisz-világ. Harok a zoldateszkával. Tisza-Eszlár. A zsidó-kérdés. Társadalmunk és a sajtó. Országházi h stóriák. Kell-e parlament, és mi kell? E sokat ígéro munkára már most megtehető a megrendelések Verhovay Gyulánál (Bpest, IV. képiró-utca 7.) 1 frt előfizetési díj, 10 kr postai díj, összesen 1 frt 10 kr utalványal küldendő be. Bolti ára 1 frt 40 kr lesz. Az előfizetésnek vagy megrendelésnek mielőbb, de mindenesetre f. é. április 30-ikáig való megküldését kéri a szerző. Az esemény számba menő művek megszerzését a legmelegebben ajánljuk lapunk t. olvasóinak.

V e g y e s.

S ó s b o r s z e s z. Tisztelt vevőimet tisztelettel vagyok bátor figyelmeztetni, miszerint, mint tudomásomra jutott, sósorszesz-utánzatok még ma is 80 és 40 krért árusítatnak, mi csakis a sósorszesz minőségének rovására történhetik, mert a főlemelt adók és vámok folytán megfelelő minőségű sósorszeszt a régi áron adni nem lehet. Azon sósorszesz-utánzatok, melyek ily o'csón juttatnak forgalomba, nem fancia szeszszel készítenek, sőt a közönséges szesz meghigitása folytán alacsony foktartalmuak s így meg nem tehetnek azon céloknak, melyekre száma vannak, a mi főleg a fogyasztó közönség hátrányára történik, mert ha a sósorszesz nem francia szesz-ből vagy finomított teljes foku szeszből készült, úgy az — használata esetén — nem lehet ki-

elégítő. Minduntalan értesülök magánfelektől oly körülményekről, melyek az ily olcsóbb és gvengebb minőségű sósorszesz-utánzatok általi megtevészetést panaszojják, sőt, hogy némely elárutitók az ily utánzatokhoz az én „Használati utasítás“ könyvecskémet adják. Miért is újólag figyelmeztetem t. vevőimet, hogy tiszta minőségű sósorszesz-készítményemet — melynek ismertető védjegye az üvegen levő cimke házam látképevel, 319. és 320. bejegyzési számmal s saját nevemmel kidomborított önkupakkal van ellátva, — az olcsóbb és gyengébb minőségű utánzatokkal össze ne tévesse. A silány utánzatok által még Angliában is megtörtént, hogy dr. Lee, a sósorszesz jeles föltalálójának készítménye vesztett népszerűségéből, míg a közönség meg nem tudta s ki nem különbölte az utánzatok használatát.

Bráza y Kálmán.

Felelős szerkesztő: Reitmann Ferenc.
Kiadótulajdonos: Flesch József.

Árverési hirdetés.

Alólirott, a szabadkai kir. törvszék által kinevezett zárgondnok ezennel közhírré teszi, miszerint a **Veszellnovits-Zárits**-féle pörben zár alá vett, a csantavéri ut és a **Branovacskey Milos** szállása közvetlen közelében levő **57 1/2** lánckuriali kompetencia földet (eddig Papp János birta) kukorica alá f. évi február hó 24-én, vasárnap délután 1/2 4 órakor a legtöbbet ígéronek haszonbérbe kiadja
Zentán, 1889. febr. 7-én.

Zettin József,
zárgondnok.

Kiadó bolthelyiségek.

Dr. Kellner József orvos főtéri házában a jelenlegi

szabó és üveges bolthelyiségek

együttesen vagy külön-külön

f. évi sz.-György naptól kezdve

egy vagy több évre

azonnal bérbeadtnak. — Bővebbet megtudhatni:

őzy. FREUND SÁMUELNÉ-nál.

62/1889. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881 évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zentai kir. járásbíróóság 14002/88. számú végzése által Buchinder Antónia végrehajtató javára Beermann Mór ellen 1520 frt tőke, ennek 18-7. évi október hó 17. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 59 frt 95 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 773 frt 91 kr-ra becsült bolti áruk, ruhaneműek, vászon, karton, szobabutor, ágynemű, 1 hordó petróleum, 4 kocsi csöves kukorica és egyéb álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1030/1889. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis **Adán, végrehajtást szenvedő lakásán és üzletében** leendő eszközésére **1889-ik évi február hó 19-ik** és következő napjainak d. e. 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezen napon oly meg egyzessel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. é. LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígéronek becsáron alul is eladatul fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108 §-ában megállapított föltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zentán, 1889. évi február hó 11-ik napján.

Rácz István, kir. bírósági végrehajtó.

Jó tanács

aranyat ér! E szavak igazságát különösen betegségek esetekben lehet megismerni és ez okból jönnek Richter kiadó intézetéhez a legszívesebben köszönőiratok „A Betegbarát“ című, rajzokkal ellátott kis könyv elküldéséért. Mint a szerencsés-en meggyógytak hozzányomatott értesítési bizonyítják, a benne foglalt tanácsok követése által még oly betegek is gyógyulást nyertek, a kik már minden reményt feladtak. E könyv, melyben húszéves tapasztalat eredményei vannak letéve megérdemli a legkomolyabb figyelembrevételt minden beteg részéről, bármi bajban is szenvedjen. Ki e becses könyvet megszerezni óhajta az írja egyszerűen egy levelező lapra magyar nyelven „Egy betegbarátot“ és pontos címét s címzeze a levelező lapot Richter kiadó-intézetébe **Lipcsében**.
A megküldés ingyen történik.